

EUROOPA KOHTU OTSUS

3. juuli 1979*

[...]

Ühendatud kohtuasjades 185/78 kuni 204/78,

mille esemeks on Euroopa Kohtule EMÜ asutamislepingu artikli 177 alusel Arrondissemensrechtbank'i (piirkonnakohus), Economische Politiechter'i (magistraat kaubandusküsimustes, Rotterdam) esitatud taotlus, millega soovitakse saada nimetatud kohtus pooleli olevas vaidluses järgmiste poolte vahel:

firma J. van Dam en Zonen (kohtuasjad 185 ja 186/78),

firma J. en W. Lokker Corneliszonen (kohtuasjad 187 ja 188/78),

Rederij Delta B.V. (kohtuasi 189/78),

firma Gebr. J. en W. Melissant (kohtuasjad 190 ja 191/78),

firma C. Tanis Jaczn en Zonen (kohtuasi 192/78),

kalur Jan Tanis (kohtuasi 193/78),

firma Gebr. Van der Klooster (kohtuasi 194/78),

firma Jac. Van der Klooster en Zoon (kohtuasi 195/78),

Jac. Tanis, Kmrszn en Zonen (kohtuasi 196/78),

kalur Jan Grinwis (kohtuasi 197/78),

kalur Anthonij Redert (kohtuasi 198/78),

firma A. Redert en G. Tanis (kohtuasi 199/78),

firma Joh. en Kr. Orgers Gerritzonen (kohtuasi 200/78),

Visserijbedrijf Wisselvalligheid B.V. (kohtuasi 201/78),

kalur Johannes Tanis (kohtuasi 202/78),

kalur Johannes Grinwis (kohtulahend 203/78),

kalur Adam't Mannetje (kohtulahend 204/78).

kõigi tegevuskoht või elukoht on Goedereede,

ühinemistingimusi ja lepingute muudatusi käsitleva 1972. aasta 22. jaanuari ühinemisakti artikli 102 ja ühenduse õiguse teatud reeglite tõlgendamine siseriiklike meetmete osas seoses kvoodipiirangutega merikeele- ja lestapüügile Põhjamerest,

EUROOPA KOHUS,

koosseisus: president H. Kutscher, kodade esimehed J. Mertens de Wilmars ja lord Mackenzie Stuart, kohtunikud P. Pescatore, M. Sorensen, A. O'Keefe, G. Bosco, A. Touffait ja T. Koopmans,

kohtujurist: G. Reischl,

kohtusekretär: A. Van Houtte,

on teinud järgmise

otsuse

[...]

Põhjendused

1. 18. juulil 1978. aastal langetatud 20 otsusega, mis saabusid Euroopa Kohtusse järgneval 14. septembril, esitas Rotterdami Arrondissementsrechtbank'i (ringkonnakohus) Economische Politierichter (kaubandusajade magistraat) asutamislepingu artikli 177 alusel Euroopa Kohtule teatud eelotsusetaotluse küsimused, mis puudutavad asutamislepingu artikli 5 ja ühinemisakti artikli 102 tõlgendamist, et ta võiks hinnata Hollandi valitsuse vastu võetud määrusega Põhjamerest merikeele- ja lestapüügile kehtestatud piiravate meetmete vastavust ühenduse õigusega.

2. Kohtuasja toimikust ilmneb, et Economische Politierichter'is algatati kriminaalmenetlus 20 kalapüügiettevõtte vastu, kes olid rikkunud Hollandi määruse sätteid, millega kehtestati püügikvoodid lestale ja merikeelele Põhjamere piirkonnas 1978. aastaks, täpsemalt dekreet, millega kehtestatakse esialgsed piirangud merikeele- ja lestapüügile, 1978 ja dekreet, millega kehtestatakse esialgsed kvoodid merikeele- ja lestapüügile Põhjameres, 1978. Riiklikus kohtus väitsid süüdistatavad enda kaitseks, et kuna ühinemisakti artiklis 102 kehtestatud üleminekuperiood lõppes 1. jaanuaril 1978, kuulub meetmete võtmine mere bioloogiliste ressursside kaitsmiseks ühenduse jurisdiktsiooni alla. Seega ei olnud Hollandi riigil enam volitusi kehtestada õigusakte, mis olid menetluse algatamise aluseks. Süüdistatavad väitsid ka, et isegi kui Hollandi sätteid kehtestati seaduslikult, on need vastuolus ühenduse õigusega, kuna nende puhul võib olla tegemist Hollandi meremeeste diskrimineerimisega, arvestades tõsiasi, et teiste samas merevööndis olevate liikmesriikide kehtestatud sätteid on leebemad.

3. Et ta saaks vaidluse lahendada, on Economische Politierichter Euroopa Kohtule esitanud kolm küsimust, mis kõlavad järgmiselt:

1. Mis kuupäeval lõppes ühinemistingimusi ja lepingute muudatusi käsitleva ühinemisakti artiklis 102 nimetatud periood?

2. Kas mere- ja rannakalapüügi määrusest (*reglement see- en kustvisserij 1977* – Staatsblad 666) tulenevad meetmed, mis on kehtestatud dekreediga, millega kehtestatakse esialgsed piirangud merikeele- ja lestapüügile, 1978 (*beschikking voorlopige regeling vangstbepierking tong en schol 1978*) ja esialgse dekreediga, millega kehtestatakse kvoodid Põhjamere merikeele- ja lestapüügile, 1978 – Staatsblad 1977, 255 (*beschikking voorlopige regeling contingentering tong en schol Noordzee 1978*), tuginevad ühenduse otsustel või ühenduse poolt liikmesriikidele lepinguga pandud kohustustel nagu on kirjas EMÜ lepingu artiklis 5 või liikmesriikidele ühenduse poolt antud volitustel?

3. Kas eespool nimetatud meetmete sisu on kooskõlas ühenduse õigusega?

Esimene küsimus (ühinemisakti artikli 102 tõlgendamine)

4. Ühinemisakti artikli 102 kohaselt „hiljemalt alates kuuendast ühinemisele järgnevast aastast määrab nõukogu komisjoni ettepaneku alusel kalastamistingimused, et tagada kalapüügipiirkondade kaitse ja mere bioloogiliste ressursside säilimine”. Selle sättega ette nähtud tähtaja määratlus tekitab raskusi, arvestades tõsiasja, et tekstis ei viidata täpsele hetkele vaid ajavahemikule, mis on määratletud „kuuendast ühinemisele järgnevast aastast”. Seda fraasi võib mõista nii, et viidatakse kas aasta algusele või lõpule, seega kas 1. jaanuarile või 31. detsembrile 1978. Siiski on võimalik see raskus ületada, kui vaadata ühinemisakti artikli 9 üldsätte lõiget 2, milles seisab, et „käesoleva aktiga kehtestatud kuupäevade, tähtaegade ja erisätete kohane üleminekumeetmete rakendamine lõpeb 1977. aasta lõpus”. Võrdlus selle sättega näitab, et konkreetse tähtaja fikseerimine artiklis 102 ei oleks praktiliselt oluline kui määratud tähtaeg langeb kokku üldise rakendamise lõpuga, mis on kindlaks määratud artikli 9 lõikes 2, seega 31. detsembril 1977. Seega ei ole artikliga 102 sätestatud tähtajal sisulist tähendust, välja arvatud juhul kui fraasi „hiljemalt kuuendast ühinemisele järgnevast aastast” tõlgendatakse nii, et see viitab mitte kuuenda aasta algusele vaid lõpule, s.o 31. detsembrile 1978.

5. Seega tuleb esimesele küsimusele vastata nii, et ühinemistingimusi ja lepingutesse tehtavaid kohandusi käsitleva akti artiklis 102 viidatud ajavahemik lõppes 31. detsembril 1978. aastal.

Teine küsimus (pädevus)

6. Eeltoodust tuleneb, et sündmused, mis tingisid poolelioleva vaidluse Economische Politierichter'is, leidsid aset ajal, mil artikli 102 kohaselt ei olnud üleminekuperiood veel lõppenud.

7. Meeles tuleb pidada ka seda, et kõnealusel ajal ei olnud nõukogu artikliga 102 kavandatud kaitsemeetmeid rakendanud. See tõi kaasa õiguskindlusetuse kuid ei tekitanud

ühenduse õiguse seisukohast õigusvaakumit. Oma 16. veebruari 1978. aasta otsusega (kohtuasi 61/77: komisjon *versus* Iirimaa, EKL 1978, lk 417, punktid 28–37 ja 56–68) näitas Euroopa Kohus, millist õigust antud olukorras kohaldatakse ja kuidas on jaotatud volitused ühenduse ja liikmesriikide vahel. Eeltoodust tuleneb, et 1978. aasta jooksul oli liikmesriikidel õigus ja kohustus oma vastavas jurisdiktsioonis vastu võtta kõik ühenduse õigusega kooskõlas olevad meetmed mere bioloogiliste ressursside kaitseks ja eelkõige kinnitada kalapüügikvoodid oma kontrolli alla kuuluvatele kalapüügi ettevõtetele ja kaluritele.

8. Seega tuleb teisele küsimusele vastata nii, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu viidatud siseriiklike õigusnormidega kaetud meetmed kuulusid kõnealusel ajal liikmesriikide pädevusse.

Kolmas küsimus (ühenduse õiguse sisulised nõuded)

9. Kohtutoimiku dokumentide ja süüdistatavate poolt riiklikus kohtus esitatud väidete kohaselt heidetakse Hollandis 1978. aastaks kehtestatud kaitsemeetmetele ette Hollandi kalurite diskrimineerimist, sest teiste liikmesriikide samas valdkonnas kehtestatud meetmed on leebemad. Selle tulemusena saavad kalurid, kes ei kuulu Hollandi ametivõimude jurisdiktsiooni alla isegi Hollandi kalapüügivööndis viljeleda tulusamat kalapüüki kui Hollandi kalurid. Süüdistatavate arvates on seega Hollandi õigusaktid vastuolus EMÜ asutamislepingu artiklis 7 esitatud põhimõttega, mis nende sõnul näeb ette kõigi liikmesriikide kodanike võrdset kohtlemist.

10. Selles osas tuleb meeles pidada, et ühenduses koostöös komisjoniga kokku lepitud kaitsemeetmed tuginevad liikmesriikide vahelisel jagatud vastutusel selles tähenduses, et praegu reguleerib iga riik oma sadamates lossitava saagi kalapüügikvoote ise vastavalt siseriiklike õigusnormide sätetele. Riikliku õiguse kohaldamist ei saa pidada vastuolus olevaks diskrimineerimisvastase põhimõttega, mille kooskõla ühenduse õigusega ei ole pealegi selle alusel vaidlustatud, et teised liikmesriigid rakendavad väidetavalt leebemaid reegleid. Kui niisugune ebavõrdsus olemas on, tuleb see lõpetada, kasutades selleks nõuandemenetlust, mis on kehtestatud eespool toodud otsuses tsiteeritud Haagi resolutsiooni VI lisaga, kuid seda ei saa pidada aluseks diskrimineerimissüüdistusele seoses liikmesriigi kehtestatud sätetega, mis kehtivad võrdselt kõigile selle riigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatele isikutele määrusega, millega riik kehtestas kalastuskvoodid.

11. Seega tuleb kolmandale küsimusele vastata nii, et kalapüügikvoote käsitlevaid Hollandi siseriiklike õigusnormide sätteid, millele viitas riiklik kohus, ei saa pidada diskrimineerivaks kui neid kohaldatakse ühetaoliselt kõigile selle liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatele kaluritele.

Kohtukulud

12. Kohtule vaatlusi esitanud Madalmaade Kuningriigi valitsuse, Taani Kuningriigi valitsuse, Prantsusmaa Vabariigi valitsuse, Ühendkuningriigi valitsuse ja Euroopa Ühenduse Komisjoni kantud kulud ei hüvitata.

Et põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus Rotterdami Arrondissementsrechtbank'i Economische Politierechter'is poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse nimetatud kohus.

Esitatud põhjendustest lähtudes

EUROOPA KOHUS,

vastates Rotterdami Arrondissementsrechtbank'i Economische Politierechter'i poolt 18. juuli 1978. aasta otsusega esitatud küsimustele, otsustab:

1. Ühinemistingimusi ja lepingutesse tehtavaid kohandusi käsitleva 22. jaanuari 1972. aasta akti artiklis 102 viidatud ajavahemik lõpeb 31. detsembril 1978. aastal.

2. Meetmed, mis on kaetud dekreediga, millega kehtestatakse esialgsed piirangud merikeele- ja lestapüügile, 1978 (*Beschikking voorlopige regeling vangstbeperking tong en schol 1978*) ja dekreediga, millega kehtestatakse esialgsed kvoodid merekeele- ja lestapüügile Põhjamerest, 1978 (*Beschikking voorlopige regeling contingentering tong en schol noordzee 1978*) on mõlemad vastu võetud 29. detsembril 1977, ja kuuluvad kõnealusel ajal liikmesriikide vastutusalasse.

3. Siseriiklikke õigusakte nagu need Hollandi kalapüügikvoote käsitlevad õigusaktid 1977. aasta 29. detsembrist, ei saa lugeda diskrimineerivaks kui neid kohaldatakse kõigile kõnealuse liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatele kaluritele võrdselt.

Kutscher Mertens de Wilmars Mackenzie Stuart Pescatore Sorensen

O'Keeffe Bosco Touffait Koopmans

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 3. juulil 1979. aastal Luxembourgis.

Kohtusekretär

President

A. Van Houtte

H. Kutscher